

פרוטוקול מס' 26/ג'

מישיבת ועדת הכלכלה

ירושלים, יום ג', יג' בתמוז תשי"ח - 1.7.1958, שעה 11.00.

רשמה מ.י.

נכחו:

- ב. אבניאל - היו"ר
- ב. אזניה
- ס. אונא
- ס. אולמרט
- י. ניצני
- ש. פרלשטיין
- ש. שורש
- א. תלמי

פ. פלכטר - מזכיר הוועדה

נוכחים:

- ד"ר קיטרון - משרד המשפטים
- מר גלאס - משרד המשפטים
- ד"ר לוונטל - משרד המסחר והתעשייה

סדר-היום:

- א. שונות
 - ב. חוק לתיקון פקודת סימני סחורות, תשי"ח-1958
 - ג. חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים (תיקון),
- - - - -

היו"ר ב. אבניאל:

אני מתכבד לפתוח את הישיבה.

עלינו לבחור 4 חברים לוועדה המשותפת עם ועדת הכספים, אשר תדון בענין תמוע. אני מציע את חברי הוועדה אולמרט, שורש, פרלשטיין ושוקן. יושב-ראש ועדת הכספים יציע 5 חברים לוועדת הכספים.

לסייום מושב הכנסת אנחנו מסדרים שני סיורים של ועדת הכלכלה: האחד - ב-13.7 למפעלי התעשייה באזור חיפה; השני - בימים 24 ו-25 ליולי, בכפרים הערביים בעיקר בגליל המערבי והמרכזי. אני חושב ששני הסיורים יכולים להיות מאלפים וטעניניים.

אני מזכיר לחברי הוועדה שביום ד' הבא יתקיים סיור מטעם עיריית ירושלים במפעלי העירייה. זהו סיור משותף לחברי ועדות הכספים, הפנים והכלכלה גם יחד.

עלינו לדון בחוק הגבלים עסקיים. חוק זה, או שהממשלה תיטול אותו חזרה ותחזיר אותו עם תיקונים, או שאנחנו נסיים אותו.

ב. אזניה:

אני מבקש את יושב-הראש שיטיל את כל כובד משקלו על שר האוצר.

חוק לתיקון פקודת סימני סחורות, תשי"ח - 1958.

ד"ר ג. קיסרון: בסעיף 15 בא תיקון ברישא: "שר המסחר והתעשייה רשאי, אם היה לו יסוד סביר להניח שהדבר דרוש כדי למנוע הטעיית הציבור..."

היו"ר ב. אבניאל: היה על כך ויכוח בוועדה, ואמרנו שבחוק זה מותר לו לשר לתבוע אריזה מיוחדת רק כדי למנוע הטעיה.

מר לוונטל: בסעיף 15ג"חל שינוי מסויים, והוא תוצאה מכך שהשטחנו כל זכר לצוים אישיים. להבא יהיו רק צוים כלליים. והיות ויש רק צוים כלליים, אין טעם לקיים ועדת עררים, כי היא רק מוסמכת לעיין בצוים או לדון בצוים כלליים. במקום זאת, כדי לתת איזו שהיא עזרה לנוגעים בדבר, הוצע בהתאם לוויכוח בוועדה, שהשר ימנה ועדה מייצעת לענין סעיפים 15א ו-15ב, מורכבת מנציגי יצרנים, משווקים וצרכנים, שווה בשווה. הנציגים ימונו לפי הפרוצדורה המקובלת על-ידי שר המסחר והתעשייה מתוך רשימות מועמדים שיוגשו לו לפי דרישתו על-ידי גופים שהם לדעתו גופים יציגים, של יצרנים, משווקים וצרכנים. גוף יציג שנדרש להגיש רשימת מועמדים ולא עשה כן תוך המועד שקבע השר בדרישתו - רשאי השר למנות את הוועדה המייצעת ולכלול בה נציגים כראות עיניו במקום הנציגים מביין מועמדי אותו גוף יציג.

מספר חברי הוועדה המייצעת לא יפחת משה, זאת אומרת לכל קטיגוריה שנים לפחות.

לא יתן שר המסחר והתעשייה צו לפי סעיפים 15א ו-15ב, אלא לאחר התייעצות בוועדה המייצעת.

היו"ר ב. אבניאל: נראה לי שזה מספק. רציתי רק לדעת מה בכל זאת, אחר שהוועדה המייצעת קבעה, ותשר הוציא את הצו, ויש מי שחושב שנעשה לו עוול. איזו תרופה יש בידו? אין הנוהל לגבי צוים כלליים אחרים?

ד"ר קיסרון: רק במקרה שהמדינה הוא בהטלת מסים, זה חוזר לוועדת הכספים.

היו"ר ב. אבניאל: אינני בטוח אם לא צריך גם פה להיות סייג כזה. אם מישהו חושב שנעשתה שגגה, האם אפשר יהיה לדון על כך בוועדת הכלכלה, כשם שנוהגים בוועדת הכספים?

ד"ר קיסרון: מאחר שהיושב-ראש הזכיר את ועדת הכספים, אני רוצה לומר שכאן המצב הוא לגמרי אחר. גם ועדת הכספים אינה מטפלת ואף פעם לא טיפלה בצוים כלליים בדרך כלל. אם היא עושה זאת, היא עושה זאת במקום הכנסת. כל הדברים האלה הולכים אחר כך לכנסת. היא מטפלת באישור צוים כלליים המטילים או המגדילים מסים. זה קורה במכס, בתשלומי חובה, במס קניה וכו'. אולם אין היא מטפלת בצוים אחרים שאין משמעותם פיסקאלית והטלת מסים גרידא. לדעתי הסמכות הנאתנת פה לשר היא סמכות רגילה של ביצוע חוקים שניתנת לרשות המבצעת, ושכמו כן עומדים לביקורת פרלמנטרית על-ידי כל חבר כנסת שרוצה להציע הצעה לסדר היום. לדעתי אין כל סיבה מיוחדת המצדיקה לעשות כאן יוצא מן הכלל.

יתר על כן, הכנסנו כאן עוד את החובה להתייעץ עם ועדה, המורכבת רק מנציגי הציבור ולא מאנשי הממשלה והרשות המבצעת.

ש. פרלשטיין: הייתי מציע שמעיף (ד) של סעיף 15ג"חול גם על הסעיפים 15ד, 15ה ו-15ו.

היו"ר ב. אבניאל: אין בזה כל צורך. אני מציע שנקבל את הנוסח הזה, ובאופן כזה אפשר לראות את הדיון בחוק זה כגמור.

חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים (תיקון) תשי"ח - 1958.

היו"ר ב. אבניאל :
כידוע לחברים, הביאה הוועדה במועדו כמה הסתייגויות שנתקבלו ברוב מקרי, והכנסת הפכה את הרוב המקרי למיעוט החלטי, ההסתייגויות נפלו. חבר הכנסת שורש הוסיף עליהן כהנה וכהנה. הנוהג הוא שעלינו להמליץ בפני הכנסת על התיקונים הללו לקריאה ראשונה בתור חוק. נדמה לי שהיו גם מקרים שהוועדה הרחיבה את המסגרת, היא לא החזירה את ההצעה לסדר היום כפי שהועברה אליה, אלא הרחיבה.

ב. אזוביה :
אני מציע שבענין זה לא נסתבך בפרוצדורה. אם נרחיב, ניין אם יהיה כאן רוב או מיעוט, זה יגיע מחדש בקריאה השנייה לסבכים. בכל אופן, אם היושב-ראש חושב לשנות או להרחיב, הרי יש לו עוד זמן אחרי הקריאה הראשונה. החוק יחזור לוועדה.

מר גלאס :
אין הבדל בין מצב הדיון הנוכחי או הדיון לאחר שההצעה הזו תוחזר לוועדה על-ידי הכנסת לקריאה שניה ושלישית. השאלה היא מה הן ההצעות של הוועדה בשלב הנוכחי. הכנסת המליצה על כך שהוועדה תבדוק את ההצעה הזו, היא העבירה אותה לוועדה לדיון מוקדם. ברור שיש תיקונים מרחיבים או מקטינים, אולם לדעתי לא ייתכן שתוך כדי דיון גוסיף לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים נושאים שאינם נוגעים לארבעת הנושאים המפורטים כאן.

ש. שורש :
נראה לי שלא נוכל להימנע מדיונים. לאור זה נראה אם להביא את החוק כך או בתיקונים מסויימים.

היו"ר ב. אבניאל :
אני מציע שנאשר את התיקון הזה, ונעל במת הכנסת אודיע שלחברי ועדה מסויימים יש הסתייגויות לכמה סעיפים, אולם הם יגישו אותן כשיהיה הדיון.

ש. שורש :
אני מציע שנדחה את האישור לשבוע הבא.

היו"ר ב. אבניאל :
אני רוצה לומר שכבר היו כמה תקדימים שהצעות חוקים הועברו על-ידי המליאה לאיזור ועדה, הוועדה שינתה סעיף מסויימים או אפילו הוסיפה והחזירה את הצעת החוק בתיקונים ובשינויים למליאה. אני חושב שאפשר לעשות זאת גם כאן.

- - -

בשבוע הבא עלינו לקבל תשובות ממנהל משרד המסחר והתעשייה על השאלות שנשאלו בוועדה בענין סחר החוץ. אם לחברים תהיינה שאלות נוספות עקב הדיון שהיה לנו עם שר המסחר והתעשייה, נוכל להזמין להיות נוכח בישיבה.

א. תלמי :
שר המסחר והתעשייה ענה על אחת השאלות והסביר את התועלת שצמחה מהסובסידיות, והסביר את השיטה הנוכחית. יש ענין שוועדת הכלכלה תקיים דיון בנושא זה. אולי אין זה מחייב, אולם זה ענין שנוגע לוועדת הכלכלה. האם יש להסתפק בכך ששאלנו שאלה וקיבלנו תשובה, או שצריך לקיים איזה דיון והחלפת דעות?

ש. פרלשטיין :
אני עוד רוצה להתרוכח עם שר המסחר והתעשייה בענין הרחבת התעשייה. יש לי כמה השגות בענין זה.

היו"ר ב. אבניאל :
נבוא בדברים עם השר, נקיים את הישיבה בנוכחותו באם יהיו לנו מספיק השגות והערות.